

Másoló- és grafikai papírok
- Termékadatlap környezettudatos közbeszerzéshez (GPP)

1 Alkalmazási kör

Ez az adatlap a **fénymásolásra és grafikai célra szánt** – nem nyomtatott, írásra, nyomtatásra és fénymásolás céljára szolgáló, ívekben vagy tekercesekben árusított (legfeljebb 170g/m² súlyú) – **papír** beszerzésével foglalkozik.

Nem tartoznak ide a papíripari késztermékek, így az írótübök, rajztübök, naptárak, füzetek stb.

A követelmények az európai ökocímke¹, a Nordic Swan címke² és a Blue Angel címke³ előírásaiból származnak.

A következő termékekre javasolunk eltérő követelményrendszert:

- Alapvetően újrahasznosított rostokból készülő papír, újrahasznosított papír (amelyre a Blue Angel címke vonatkozik)
- Alapvetően primer rostokból készülő papír (amelyre az európai ökocímke és a Nordic Swan címke vonatkozik)

A verseny maximalizálása és a megkülönböztetés elkerülése érdekében ajánlatos, hogy az ajánlatkérők a környezetbarát papír beszerzésére vonatkozó célkitűzések elérését illetően – egymást alternatíváiként – mindkét követelményrendszert megemlítsék.

2 Alapvető környezeti hatások

¹ Lásd: http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/index_en.htm

² Lásd: <http://www.svanen.nu/>; a követelmények az alábbi címen érhetőek el: <http://www.svanen.nu/Eng/criteria/kriterie.asp?pgn=44>

³ Lásd: <http://www.blauer-engel.de/index.htm>; a követelmények a http://www.blauer-engel.de/englisch/vergabe/download_uz_e/e-UZ-014.pdf és a http://www.blauer-engel.de/englisch/vergabe/download_uz_e/e-UZ-072.pdf címen érhetőek el.

Hatás

- Erdőpusztulás és a biodiverzitás esetleges csökkenése
- Levegőbe és vízbe történő kibocsátás a cellulóz és a papír előállítás során
- Energia- és vízfelhasználás a gyártás során
- Vegyi anyag-felhasználás a gyártás során
- Hulladék, vagyis selejt és iszap keletkezése a gyártás során

→

GPP-megközelítés

- A használatból visszakerült, újrahasznosított papírrostokból készült papír (újrahasznosított papír) vagy jogszerűen és/vagy fenntartható módon kitermelt primer rostokból készült papír beszerzése
- Alacsony energiafogyasztású és kibocsátású eljárásokkal előállított papír beszerzése
- Egyes anyagok kerülése a papírgyártásban és a fehérités során

3 Alapvetően újrahasznosított rostokból előállított papír – GPP-követelmények

3.1. Az újrahasznosított papír felhasználásának lehetősége – GPP-alapkövetelmények

Megjegyzés: Amennyiben eltérő követelmények vonatkoznak a nyomdai célokat szolgáló papírra, ezeket a táblázat utolsó oszlopában tüntetjük fel.

Másoló- és grafikai papír, szokványos irodai használat céljára	Ipari célokat szolgáló papír
Tárgy	
100%-ban újrahasznosított papírrostból készített irodai papír beszerzése.	Legalább 75%-ban újrahasznosított papírrostból készített papír beszerzése.
Előírások	
1. A papírnak 100%-ban újrahasznosított papírrostból kell készülnie. Az újrahasznosított papírrostban lehet használatból visszakerült, illetve papírüzemekből származó, nem használt, zúzalék néven is ismert, újrahasznosított rost is. A használatból visszakerült újrahasznosított rostok származhatnak fogyasztóktól, irodákból, nyomdákból, könyvkötőktől vagy hasonló forrásokból. Ellenőrzés: A bármely I. típusú ökocímkével, így az uniós ökocímkével ellátott minden termék tanúsíthatja a megfelelést, ha feltünteti, hogy a papír 100%-ban újrahasznosított papírrostból készül. El kell fogadni a megfelelés egyéb megfelelő tanúsítványát, így a gyártói dokumentációt vagy elismert szervezettől származó vizsgálati jelentést is.	1. A papírnak legalább 75%-ban újrahasznosított papírrostból kell készülnie. Az újrahasznosított papírrostban lehet használatból visszakerült, illetve papírüzemekből származó, nem használt, zúzalék néven is ismert, újrahasznosított rost is. A használatból visszakerült újrahasznosított rostok származhatnak fogyasztóktól, irodákból, nyomdákból, könyvkötőktől vagy hasonló forrásokból. Ellenőrzés: <i>azonos módon</i>

2. A papírnak legalább elemi klórtól mentesnek kell lennie (ECF minőség). A teljesen klórmentes (TCF minőségű) papír is elfogadható. Ellenőrzés: Az európai ökocímkevel ellátott minden termék megfelelőnek minősül. A fenti követelményeknek megfelelő más, nemzeti I. típusú ökocímke is el lehet fogadni. El kell fogadni a megfelelés egyéb megfelelő bizonyítékát, így a gyártói dokumentációt vagy az elismert szervezettől származó vizsgálati jelentést.	<i>azonos módon</i>
3. Az irodai gépekhez ajánlott papír alkalmasságának garantálásához mintát kell az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani, minőségi vizsgálatok elvégzése céljából.	<i>azonos módon</i>

3.2. Az újrahasznosított papír felhasználásának lehetősége – átfogó GPP-követelmények

Megjegyzés: Amennyiben eltérő követelmények vonatkoznak a nyomdai célokat szolgáló papírra, ezeket a táblázat utolsó oszlopában tüntetjük fel.

Másoló- és grafikai papír, szokványos irodai használat céljára	Ipari célokat szolgáló papír
Tárgy	
100%-ban újrahasznosított papírostból készített irodai papír beszerzése.	75%-ban újrahasznosított papírostból készített papír beszerzése.
Előírások	
1. A papírnak legalább 65%-ban használatból visszakerült újrahasznosított papírostot tartalmazó, 100%-ban újrahasznosított papírostból kell készülnie. Az újrahasznosított papírostban lehet használatból visszakerült, illetve papírüzemekből származó, nem használt, zúzalék néven is ismert, újrahasznosított rost is. A használatból visszakerült újrahasznosított rostok származhatnak fogyasztóktól, irodákból, nyomdákból, könyvkötőktől vagy hasonló forrásokból. Ellenőrzés: A bármely I. típusú ökocímkevel, így az uniós ökocímkevel ellátott minden termék bizonyíték lehet, ha feltünteti, hogy a papír 100%-ban újrahasznosított papírostból készül. El kell fogadni a megfelelés egyéb megfelelő bizonyítékát, így a gyártói dokumentációt vagy elismert szervezettől származó vizsgálati jelentést is.	1. A papírnak minimálisan 80%-ban használatból visszakerült újrahasznosított papírostot tartalmazó, 75%-ban újrahasznosított papírostból kell készülnie. Az újrahasznosított papírostban lehet használatból visszakerült, illetve papírüzemekből származó, nem használt, zúzalék néven is ismert, újrahasznosított papírost is. A használatból visszakerült újrahasznosított rostok származhatnak fogyasztóktól, irodákból, nyomdákból, könyvkötőktől vagy hasonló forrásokból. Ellenőrzés: <i>azonos módon</i>
2. Teljesíteni kell az uniós ökocímke vagy más	<i>azonos módon</i>

nemzeti I. típusú ökocímke papírgyártásra (és nem a gyár irányítási gyakorlataira) közvetlenül vonatkozó követelményeit. A követelmények teljes körét tartalmazó dokumentum az alábbi címen érhető el: • Európai uniós ökocímke: http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/product/p_g_copyingpaper_en.htm Ellenőrzés: Az európai ökocímkével ellátott minden termék megfelelőnek minősül. A fent felsorolt követelményeknek megfelelő más, nemzeti I. típusú ökocímket is el lehet fogadni. El kell fogadni a megfelelés egyéb megfelelő bizonyítékát, így a gyártói dokumentációt vagy az elismert szervezettől származó vizsgálati jelentést is.	
3. Az irodai gépekhez ajánlott papír alkalmasságának garantálásához mintát kell az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani, minőségi vizsgálatok elvégzése céljából.	<i>azonos módon</i>

3.3 Magyarázatok

Fehérség szintje: Az ajánlatkérő dönthet 90 alatti fehérségi szintű papír használata mellett. A 90 feletti fehérségű papírt nem lehet optikai élénkítő szerekkel kezelni. Mindennapos irodai használatra akár a 60-as fehérségű papír is megfelel, de ez egyéni döntés kérdése.

Ökocímke-követelmények: Amennyiben egy termék jellegének meghatározására alkalmazhatóak egy adott ökocímke kritériumai, azokat meg lehet szabni a kiírásban, ám a tanúsítás más formáinak lehetőségét is fenn kell tartani. További információkért lásd [az ökocímke közbeszerzésben való felhasználásról szóló adatlapot](#).

Teljes követelményrendszer alkalmazása: A teljes követelményrendszer a [termékre vonatkozó háttérjelentésben](#) szerepel.

Előírások vagy odaítélési szempontok: Amennyiben az ajánlatkérő nem biztos az ökocímkével rendelkező termékek árában és piaci elérhetőségében, a fenti előírások használhatóak odaítélési szempontként is. Pontozásos értékelési rendszer használata esetén a követelményeknek lehet például 15%-os súlyozást adni a végső értékelés során. Ehelyett hasznos lehet kezdeti piackutatás elvégzése annak jelzésére, hogy a termék a piacon elérhető-e.

4 Alapvetően fenntartható és/vagy jogszerűen kitermelt primer rostokból előállított papír – GPP-követelmények

4.1 Alapvetően fenntartható és/vagy jogszerűen kitermelt primer rostokból előállított papír használatának lehetősége – alapvető GPP-követelmények

Tárgy   Jogszerűen és/vagy fenntartható módon kitermelt erőforrásokból származó primer (esetlegesen meghatározott százalékban újrahasznosított rostot tartalmazó) rostokból készült irodai papír beszerzése
Előírások   1. A cellulóz-előállításához felhasznált primer farostnak jogszerű forrásból kell származnia.   Ellenőrzés: A megfelelésre elfogadható a farostok letéti láncá tekintetében az FSC⁴ vagy a PEFC⁵ tanúsítványa, illetve más, ezekkel egyenértékű igazolás. A jogszerű eredet igazolható az alkalmazott nyomon követési rendszerrel is. Ezeket az önkéntes rendszereket harmadik személy is tanúsíthatja, általában az ISO 9000 és/vagy az ISO 14000, illetve az EMAS irányítási rendszerek részeként.   Ha a fa olyan országból származik, amely aláírja az EU-val kötött önkéntes partnerségi megállapodásnak, a jogszerűség igazolására használható a FLEGT-engedély⁶.   A nem tanúsított primer rostok tekintetében az ajánlattevőknek kell megadniuk a cellulóz- és papírgyártás során használt rostok típusát (fajok), mennyiségét és eredetét, az azok jogszerűségére vonatkozó nyilatkozattal együtt. A rostok ekként a teljes termelési láncan át nyomon követhetőek, az erdőtől a végtermékig.   Különleges esetekben – amennyiben a nyújtott bizonyítékokat nem ítélik elegendőnek a műszaki előírásoknak való megfelelés bizonyítására – az ajánlatkérők felkérhetik a szállítókat a bizonyítékok további pontosítására.
2. A papírnak legalább elemi klórtól mentesnek kell lennie.   Ellenőrzés: A gyártó műszaki dokumentációja szolgál bizonyítékként .
Odaítélési szempontok

⁴ FSC (Erdőgondnoksági Tanács): <http://www.fsc.org/en/>

⁵ PEFC (Páneurópai Erdőtanúsítási Program): <http://www.pefc.org/internet/html>

⁶ Az EU 2003-ban fogadta el a FLEGT (erdészeti tárgyú jogszabályok végrehajtására, a kormányzásra és kereskedelemre irányuló) cselekvési tervet. A cselekvési tervben számos intézkedés szerepel a fejlődő országok illegális fakitermelése ellen. A terv meghatározza a faanyagok engedélyezési rendszerét az importált fatermékek jogszerűségének garantálása céljából. Az engedély megszerzéséhez a faanyag-előállító országoknak és az EU-nak önkéntes partnerségi megállapodást (VPA-t) kell kötnie. A gyártás jogszerűsége vonatkozásában a VPA-országokban jogszerűen előállított fatermékek kapnak engedélyt; bővebb információk a következő címen találhatóak: <http://ec.europa.eu/environment/forests/flegt.htm>

Többletpontok járnak a következőkért:

Fenntartható erdészeti erőforrások: Többletpontok ítélhetők meg a cellulózgyártáshoz felhasznált primer farost arányának megfelelően, amennyiben az alapanyag hitelesen a fenntartható erdőgazdálkodás szellemében és az erre irányuló intézkedésekkel összhangban végzett kitermelés eredménye, és amennyiben a termék ezen követelményekkel jellemezhető, azok a termék szempontjából relevánsnak minősülnek. Európában a fent említett elveknek és intézkedéseknek legalább a fenntartható erdőgazdálkodásról szóló páneurópai operatív iránymutatásban szereplő elveknek és intézkedéseknek kell megfelelniük, amelyeket az európai erdők védelmével foglalkozó lisszaboni miniszteri konferencia (1998. június 2–4.) is elfogadott. Európán kívül legalább az UNCED által elfogadott erdészeti elvek (Rio de Janeiro, 1992. június) és adott esetben a megfelelő nemzetközi és regionális kezdeményezések (ITTO, Montreali Folyamat, Tarapotói Folyamat, UNEP/FAO Afrikai Szárazövezet-kezdeményezés) alapján elfogadott, a fenntartható erdőgazdálkodásra vonatkozó követelményeknek vagy iránymutatásoknak kell megfelelni.

Ellenőrzés: Az európai ökocímkével ellátott minden termék megfelelőnek minősül. A fent felsorolt követelményeknek megfelelő más, nemzeti I. típusú ökocímkét is el lehet fogadni. A megfelelésre elfogadható a farostok letéti lánc tekintetében az FSC⁷ vagy a PEFC⁸ tanúsítványa, illetve más, ezekkel egyenértékű igazolás is. El kell fogadni a megfelelés egyéb megfelelő bizonyítékát, így a gyártói dokumentációt vagy elismert szervezettől származó vizsgálati jelentést is.

4.2 Alapvetően fenntartható és/vagy jogszerűen kitermelt primer rostokból előállított papír használatának lehetősége – átfogó GPP-követelmények

Másoló- és grafikai papírok
Tárgy
Jogszerűen és/vagy fenntartható módon kitermelt erőforrásokból származó primer (esetlegesen meghatározott százalékban újrahasznosított rostot tartalmazó) rostokból készült irodai papír beszerzése
Előírások
A papírnak meg kell felelnie az alapkövetelményeknél felsorolt előírásoknak A papírnak emellett a következő előírásoknak kell megfelelniük:
2. A papírnak legalább az elemi klórtól mentesnek kell lennie. A teljesen klórmentes (TCF minőségű) papír is elfogadható. Ellenőrzés: A gyártó műszaki dokumentációja szolgál bizonyítékként .
Odaítélési szempontok
Többletpontokat kap az alapkövetelményeknél felsorolt odaítélési szempontoknak megfelelő papír. Többletpontokat kap az ezen felül a következő további odaítélési szempontnak megfelelő papír is:

⁷ FSC (Erdőgondnoksági Tanács): <http://www.fsc.org/en/>

⁸ PEFC (Páneurópai Erdőtanúsítási Program): <http://www.pefc.org/internet/html>

2. Ökocímke-követelmények: Az uniós ökocímke papírgyártásra (és nem a gyár irányítási gyakorlataira) közvetlenül vonatkozó követelményeit teljesítő termékek.

A követelmények teljes körét tartalmazó dokumentum az alábbi címen érhető el:

- Európai uniós ökocímke:
ec.europa.eu/environment/ecolabel/product/pg_copyingpaper_en.htm
- **Ellenőrzés:** Az uniós ökocímkével ellátott termékek megfelelőnek minősülnek. A fent felsorolt követelményeknek megfelelő más, I. típusú nemzeti ökocímkéket is el lehet fogadni. El kell fogadni a megfelelés egyéb megfelelő bizonyítékát, így a gyártói dokumentációt vagy elismert szervezettől származó vizsgálati jelentést is.

4.3 Magyarázatok

Alapvetően primer rostokból előállított papír: A piaci forgalomban lévő papír sok esetben nem 100%-ban újrahasznosított és nem is 100%-ban primer rostból készül, hanem e források elegyét tartalmazza. A tárgykörben ezért nem a primer rostból, hanem az alapvetően primer rostokból előállított papír szerepel, ami lehetővé teszi a fenti követelmények betartására figyelemmel az újrahasznosított rostok papírgyártáshoz való felhasználását.

A százalékos arány emelése: Az uniós ökocímke alapján a primer rosttartalom legalább 10%-ának kell tanúsítottan fenntarthatóan kezelt erdőkből származnia, a Nordic Swan címke alapján pedig ez az arány legalább 20%. Az FSC és a PEFC tanúsíthat szigorú szabályok szerint változó magasabb százalékos arányt is. Ezekről a rendszerekről és a logó használatáról bővebb információk találhatóak a [háttérjelentés](#) 6. szakaszában.

Az ajánlatkérők az odaítélési szakaszban nagyobb súlyozást adhatnak a magasabb százalékos arányban tanúsítottan fenntartható és/vagy újrahasznosított papírrostból származó primer rostokat tartalmazó papírnak.

Ökocímke-követelmények: Amennyiben egy termék jellegének meghatározására alkalmazhatóak egy adott ökocímke kritériumai, azokat meg lehet szabni a kiírásban, ám a tanúsítás más formáinak lehetőségét is fenn kell tartani. További információkért lásd [az ökocímke közbeszerzésben való felhasználásról szóló adatlapot](#).

Teljes követelményrendszer alkalmazása: A teljes követelményrendszer a [termékre vonatkozó háttérjelentésben](#) szerepel.

Odaítélési szempontok: Az ajánlatkérőknek a hirdetményben és a pályázati dokumentációban kell feltüntetniük azt, hogy az egyes odaítélési szempontok teljesítése hány többletpontot eredményez. A környezeti odaítélési szempontoknak összességükben legalább a teljes pontszám 10–15%-át kell képviselniük.